

Datum

2023-11-20

Vår referens

Ilona Holmgren

Verksamhetscontroller

ilona.holmgren@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Remiss från Socialdepartementet - Effektiv och behovsbaserad digital vård (Ds 2023:27) STK-2023-1278

Sammanfattning

Malmö stad har av Socialdepartementet fått möjlighet att lämna synpunkter på promemoria Effektiv och behovsbaserad digital vård (Ds 2023:27). Promemorian behandlar digital och traditionell primärvård som utförs av regioner. Förslag och rekommendationer syftar till att digital primärvård (digitala vårdtjänster och digitala vårdgivare) bättre integreras med traditionell primärvård, mot mer tydligt och sammanhållet hälso- och sjukvårdssystem. Kommunerna ansvarar för vissa delar av primärvården, bland annat hälso- och sjukvård i särskilda boendeformer, hemsjukvård och vissa rehabiliteringsinsatser. Promemorian behandlar uteslutande regionernas primärvård.

Det föreslås följande reglering i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), att börja gälla 1 oktober 2025. Begreppet distanskontakt definieras. Regionerna ska erbjuda öppenvård genom distanskontakt. Utomlänsvård genom distanskontakt ska föregås av en adekvat behovs- och lämplighetsbedömning. Patienten ska betala hemregionens patientavgift.

Funktionsstödsnämnden och hälsa-, vård- och omsorgsnämnden har lämnat yttranden. Förslaget är att lämna yttrande i enlighet med nämndernas synpunkter.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och skickar yttrande till Socialdepartementet.

Beslutsunderlag

- Effektiv och behovsbaserad digital vård (Ds 2023:27)
- Remiss från Socialdepartementet - Effektiv och behovsbaserad digital vård (Ds 2023:27)
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 231127 Remiss från Socialdepartementet - Effektiv och behovsbaserad digital vård (DS 2023:27)
- Remissvar från hälsa- vård- och omsorgsnämnden
- Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden beslut 231026 § 116
- Remissvar från funktionsstödsnämnden

- Funktionsstödsnämnden beslut 231030 § 107

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2023-11-27

Kommunstyrelsen 2023-12-06

Beslutet skickas till

Socialdepartementet

Funktionsstödsnämnden

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Malmö stad har av Socialdepartementet fått möjlighet att lämna synpunkter på promemorian *Effektiv och behovsbaserad digital vård DS 2023:27*. Funktionsstödsnämnden och hälsa-, vård- och omsorgsnämnden har getts möjlighet att yttra sig. Stadskontoret har deltagit i remisskonferens arrangerad av Sveriges Kommuner och Regioner.

Bakgrund

Utredningens uppdrag är att visa hur digitala vårdgivare kan bli en mer sammanhållen del av primärvården. I översynen ingår att se över utomlänsvård, digital utomlänsvård och nuvarande ersättningsprinciper för vårdval samt att föreslå ett mer sammanhållet system.

Det ska klargöras vilka digitala vårdtjänster som är likställda med fysiska besök i primärvården och vad som betraktas som sjukvårdsrådgivning. Även receptförnyelse av läkemedel och hur digitala vårdtjänster marknadsförs och påverkar patienter ska ses över.

I analysen ska ingå om det finns behov av att ställa särskilda krav på nationella vårdgivare och hur de i så fall kan utformas. Utredningen ska visa om det finns skäl för att andra bedömningsgrunder ska gälla vid receptförnyelse av digital vårdgivare. Kartläggning ska också visa till vilka vårdverksamheter de digitala vårdgivarna remitterar till.

Utredningen har som övergripande uppdrag att digitala vårdgivare ska kunna bli en del av mer sammanhållen och kontinuitetsbaserad digifysisk primärvård, med god tillgänglighet och där samtliga aktörer tillsammans arbetar för att tillgodose patienternas behov av en god och nära vård (s.119). Syftet är att öka integrationen mellan fysisk och digital vård samt främja ökad kontinuitet.

Utredningen i korthet

Kommunerna ansvarar för vissa delar av primärvården, bland annat hälso- och sjukvård i särskilda boendeformer, hemsjukvård och vissa rehabiliteringsinsatser. Promemorian behandlar uteslutande regionernas primärvård.

I promemorian skildras den rättsliga regleringen och ersättningsprinciper som tillämpas i regionernas primärvård. Det redogörs för skillnader och likheter mellan regioner och mellan ersättningsbestämmelser i förhållande till fysiska och digitala besöksformer. För patienter anses nuvarande splittrade system försvåra och riskera att relationskontinuiteten urholkas.

Hälso- och sjukvårdens etiska principer anses behöva säkerställas i fråga om vård på lika villkor, att den som har störst behov av vård ska ges företräde, och i fråga om kostnadseffektivitet.

Det redogörs för skillnader mellan regionernas ersättningsnivåer för digitala utomlänsbesök och

för besök i det traditionella vårdutbudet i regionerna. Enligt utredningen leder nuvarande system till styrnings- och konkurrensproblem. Det konstateras också att digital specialistvård har svårt att hitta en plats i systemet.

Förslag i utredningen

Utredningens förslag och rekommendationer ska stödja integreringen av digitala vårdtjänster och digitala vårdgivare i den ordinarie primärvården, mot mer tydligt och sammanhållet hälso- och sjukvårdssystem.

Nedan listas rubricerade förslag med kort förklaring och parenteshänvisning till aktuell sida i promemorian, för mer information.

- 10.3 Begreppet distanskontakt definieras i lagen och innebär vårdkontakt där hälso- och sjukvårdspersonal och patient är rumsligt åtskilda (s.136)
- 10.4 Skyldighet att erbjuda patienter distanskontakter. Patienter som vill få vård via distanstjänster ska erbjudas besök av sin region på distans om det bedöms lämpligt ur ett medicinskt perspektiv. De ska inte behöva ta sig till en vårdcentral eller söka sig till utomlänskontakter. (s.137)
- 10.5 Utomlänsvård genom distanskontakt ska föregås av en adekvat behovs- och lämplighetsbedömning. Hemregionen blir inte skyldig att ersätta vård i vårdregionen, om den inte har föregåtts av adekvat behovs- och lämplighetsbedömning. (s.157)
- 10.6 Patienten ska betala hemregionens patientavgift. Patientens hemregion bestämmer patientavgift för primärvård eller annan öppenvård som erbjuds av annan region genom distanskontakt. (s.166)
- 10.12 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelse. Ändringarna regleras i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och föreslås träda i kraft den 1 oktober 2025. (s.188)

Det lämnas också rekommendationer till regionerna, bland annat om tydligare krav och uppföljning av underleverantörer samt om att säkerställa riktlinjer för läkemedelsförskrivning.

Remissinstansernas yttrande

Nämndernas yttranden bifogas i helhet och sammanfattas nedan i korthet.

Funktionsstödsnämnden

Funktionsstödsnämnden instämmer i lagförslag och i vikten av att personer med till exempel sviktande teknisk eller kognitiv förmåga inte drabbas negativt av lagförslaget. Vidare framför funktionsstödsnämnden att det är angeläget att distanslösningar är ändamålsenliga, säkra och lättbegripliga.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ställer sig positiva till förslagen. Förslag om att erbjuda patienter distanskontakter vid behov, samt att utomlänsvården ska föregås av en adekvat behovs- och lämplighetsbedömning bedöms ha en positiv påverkan på nämndens patientunderlag. Nämnden instämmer även i utredningens bedömning att distanskontakt enbart ska vara ett alternativ, då många av patienterna även fortsättningsvis kommer att känna sig tryggare och mer bekväma i fysiska besök.

Stadskontorets bedömningar och förslag

Stadskontoret anser att intentioner i promemorians förslag är relevanta och har inga invändningar mot förslagen. Förslagen riktas uteslutande till den regionala primärvården och medför ingen direkt påverkan på kommunal primärvård. Förslaget är att lämna yttrande till Socialdepartementet baserat på nämndernas synpunkter.

Ansvariga

Susanna Jakobsson Enhetschef
Anna Westerling Ekonomidirektör
Magdalena Bondeson Sektionschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör